

Процедури за изпълнение на съдебно решение - Франция

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1 Какво означава принудително изпълнение в областта на гражданските и търговските дела?
- 2 Кой орган или кои органи са компетентни да извършват принудително изпълнение?
- 3 При какви условия може да се издаде подлежащ на принудително изпълнение документ или решение?
 - 3.1 Производство
 - 3.2 Основни изисквания
- 4 Цел и естество на принудителните мерки
 - 4.1 Кои видове активи могат да бъдат предмет на принудително изпълнение?
 - 4.2 Какви са последиците от принудителните мерки?
 - 4.3 Какъв е срокът на действие на тези мерки?
- 5 Има ли възможност за обжалване на решението, с което се постановява такава мярка?
- 6 Подлежи ли принудителното изпълнение на ограничения, по-специално във връзка със защитата на длъжника или сроковете?

1 Какво означава принудително изпълнение в областта на гражданските и търговските дела?

Изпълнението (което следва да се подразбира като принудително изпълнение, тъй като доброволното изпълнение от страна на длъжника на неговите задължения, не изисква образуването на производство) обхваща всички производства, даващи възможност за изпълнение на подлежащите на принудително изпълнение задължения против волята на длъжника. Френското право включва три категории граждански задължения: за плащане, за извършване на дадени действия или за въздържане от такива (задължение за бездействие), и накрая — за даване или за връщане.

Правото на принудително изпълнение се отнася до активите на длъжника: принудително изпълнение върху лица не съществува. Отказът за изпълнение на определени задължения обаче (задължения за издръжка) е престъпление, за което срещу длъжника може да бъде образувано наказателно производство и той може да бъде лишен от свобода. Същото важи и при организиране на несъстоятелност от длъжник с цел измама.

Законодателството относно мерките за принудително изпълнение е структурирано около горепосочените три елемента: плащане, извършване на действие и даване.

Задълженията за плащане подлежат на принудително изпълнение посредством налагане на заповест. Ако заповестта се налага върху парична сума, заповестта ще бъде изплатена на вискателя (напр. заповест на банкова сметка). Ако заповестта се налага върху актив, принадлежащ на длъжника, заповестта ще доведе до принудителна продажба на актива и постъпленията от продажбата ще бъдат изплатени на вискателя до размера на вземането му.

Задълженията за даване или връщане зависят от естеството на актива. В случай на движима вещь, активът се отнема принудително посредством заповест, за да бъде върнат на законния му собственик. В случай на недвижим имот, владението на имота се връща на собственика чрез принудително извеждане на обитателя.

Изпълнението на задълженията за действие или за въздържане от действие се осъществява чрез налагане на глоба, представляваща парична сума, която длъжникът трябва да плати в допълнение към задължението, което трябва да изпълни. Определената от съдията сума се изчислява пропорционално на периода на неизпълнение (в случай на задължения за действие) или съгласно броя на нарушенията на задължението за въздържане от действие. Тъй като задълженията за плащане, за даване или за връщане се тълкуват и като задължения за действие, освен другите мерки за принудително изпълнение може да бъде наложена и глоба.

2 Кой орган или кои органи са компетентни да извършват принудително изпълнение?

По принцип **съдебните изпълнители** имат монопол върху осъществяването на принудителното изпълнение. При две изпълнителни производства обаче винаги се изисква предварително допускане на изпълнението от съда:

- налагане на заповед върху получени доходи — разрешението се дава от районния съд по местоживее на длъжника или на лицето, на което е връчена заповедта за заповед, ако длъжникът живее в чужбина или няма известно местожителство,
- налагане на възбрана върху недвижим имот, като това става пред съда по местонахождението на имота, допуснал принудителното изпълнение.

3 При какви условия може да се издаде подлежащ на принудително изпълнение документ или решение?

3.1 Производство

Мерки за принудително изпълнение могат да се налагат във връзка с всички изпълнителни основания (т.е. актовете, подлежащи на принудително изпълнение); те са определени в член L. 111-3 от Кодекса за гражданските изпълнителни производства (*Code des procédures civiles d'exécution*):

- решенията и определенията на общите и административните съдилища, които подлежат на изпълнение, както и спогодбите, по които съдилищата са допуснали принудително изпълнение;
- чуждестранните мерки и съдебни решения, както и арбитражните решения, по които е допуснато изпълнение с решение, не подлежащо на обжалване, спиращо принудителното изпълнение;
- извадките от съдебно-помирнителни протоколи, подписани от съдията и от страните;
- нотариално заверените актове, които съдържат текст, предоставящ право на изпълнение;
- документите, издадени от съдебен изпълнител в случай на неизплащане на чек;
- документите, издадени от публичноправни юридически лица, квалифицирани като такива по закон, или решенията, на които законът придава същата сила като на съдебно решение.

Съдебните решения, които не подлежат на обжалване, възпрепятстващо принудителното изпълнение, подлежат на такова изпълнение, без да е необходимо друго решение. Подобно на нотариалните актове, тези постановления се **заверяват като подлежащи на принудително изпълнение** от секретаря на съда или от нотариуса според случая. Няма друга междинна процедура за допускане на принудителното изпълнение.

При липсата на съдебно решение всеки вискател може да получи разрешение да предприеме действия за налагане на **обезпечителен заповед или учредяване на съдебен залог**. Сроктът на предприетите при тези условия мерки изтича бързо, ако другата страна не е била уведомена за тях (в рамките на осем дни) и ако вискателят не е предявил иск по същество за постановяване на съдебно решение, потвърждаващо вземането му.

Мерките за принудително изпълнение върху движими вещи и парични суми, както и принудителното извеждане, трябва да бъдат изпълнени от съдебен изпълнител (*huissier de justice*) — държавен служител към министерство, т.е. лице, осигуряващо изпълнението, назначено от Министерството на правосъдието. Съдебният изпълнител изпълнява задълженията си по реда на частното право, но по отношение на принудителното изпълнение се ползва с прерогативите на публичен орган, които упражнява при спазване на прецизна правна уредба и при строго контролирано прилагане на етичен кодекс.

Възбрана на недвижим имот се налага само посредством специално производство пред съдията от окръжния съд (*tribunal de grande instance*), допуснал принудителното изпълнение, като по това производство вискателят трябва да бъде представяван от адвокат.

Разходите, произтичащи от мерките за принудителното изпълнение, се плащат като цяло от длъжника, който трябва да ги плати в допълнение към собственото си задължение.

Тези разходи по изпълнението се определят според тарифата за таксите, в която са определени възнагражденията, дължими на съдебните изпълнители за всяка мярка за принудително изпълнение. Съгласно указ № 96-1080 от 12 декември 1996 г. тарифата за възнагражденията на съдебните изпълнители включва фиксирана сума, изразена кумулативно или алтернативно, в зависимост от случая, във фиксирани или пропорционални такси плюс, ако е приложимо, такса за започване на изпълнително производство.

Фиксираните такси трябва да бъдат платени от длъжника. Пропорционалните такси, изчислени съгласно скала с прогресивни ставки, която се прилага по отношение на събраните суми, се плащат частично от вискателя и частично от длъжника.

Например за събрано вземане в размер на 10 000 EUR тарифата за някои мерки за принудително изпълнение е, както следва:

- обезпечителен запор върху банкова сметка: фиксирана такса, включително данъци: 187,53 EUR
- запор на движима вещ: фиксирана такса, включително данъци: 66,98 EUR
- запор на превозно средство чрез подаване на декларация в префектурата: фиксирана такса, включително данъци: 133,95 EUR
- официално уведомление, връчено с оглед на възбрана на недвижим имот: фиксирана такса, включително данъци: 80,37 EUR

Към тези фиксирани такси се добавят и пропорционални такси, които за цялото вземане възлизат на 723,44 EUR, включително данъци, от които 121,35 EUR са за сметка на длъжника, а 602,09 EUR са за сметка на вискателя.

3.2 Основни изисквания

За да се пристъпи към мерки за принудително изпълнение, почиващи на изпълнително основание, не се изисква решение за допускане на изпълнението.

Критериите за допускане на обезпечителни мерки в полза на вискател, който все още не разполага с изпълнително основание, са: вземането да е основателно по принцип и събирането на вземането вероятно да е изложено на риск. Компетентен да допусне налагането на запор е съдията по изпълнителното производство (съдия в окръжния съд) или председателят на търговския съд (в рамките на юрисдикцията на този съд).

4 Цел и естество на принудителните мерки

4.1 Кои видове активи могат да бъдат предмет на принудително изпълнение?

Вискателят може да предяви вземането си срещу цялото имущество на длъжника и следователно всички активи, принадлежащи на длъжника, могат да бъдат запорирани/възбранени. Прилагат се специални правила в зависимост от естеството на активите: парични вземания (наем, възнаграждения, суми, намиращи се в банкова сметка), движимо имущество от всякакъв вид, недвижимо имущество и вещни права, ценни книжа и дялове на съдружници, превозни средства (сухопътни, кораби, лодки или въздухоплавателни средства), авторски права, парични суми, намиращи се в сейф и т.н.

Възможно е обаче законът да предвижда, че определени активи са несеквестируеми, например:

- суми, необходими за издръжка (по-специално част от възнаграждението, която е определена съгласно скала с прогресивни ставки в зависимост от размера на дохода и лицата на издръжка, като тя се преизчислява всяка година),
- движими вещи, необходими за обикновено потребление и за работата на длъжника, които не могат да бъдат запорирани, освен ако запорът се налага, за да се плати цената им или ако са със значителна стойност,
- вещи, необходими на болни лица или лица с увреждания.

4.2 Какви са последиците от принудителните мерки?

Действията по принудително изпълнение върху имущество и вземания протичат в две фази. В първата фаза съдебният изпълнител налага възбрана/запор на имот или парични суми. Налагането на възбрана или запор означава, че длъжникът не може да се разпорежда с имуществото, предмет на мярката, но все още го владее и е назначен за негов пазач. Ако той злоупотреби с имота, се счита, че е извършил престъпление. Що се отнася до парични суми, те остават блокирани в сметката, макар че на практика незабавно се възлагат на вискателя на запора.

Длъжникът се уведомява за запора. Ако длъжникът не оспори запора или възбраната пред съдията по изпълнителното производство, съдебният изпълнител може да премине към втората фаза на запора/възбраната, а именно принудително отнемане на имуществото с цел продажбата му на публична продажба или отправяне на искане към лицето, на което е връчена заповедта за забор (обикновено банкера), да предаде заборираните суми.

Банкерът, наречен „трето задължено лице“, е длъжен да информира съдебния изпълнител към момента на налагане на запора за всички суми, които държи за длъжника. Ако не го направи или ако прехвърли на длъжника държаните от него заборирани суми, по искане на вискателя ще му бъде наложено наказание да плати задължението вместо длъжника.

4.3 Какъв е срокът на действие на тези мерки?

Изпълнителните основания са с давност 10 години. Поради това мерките за принудително изпълнение трябва да бъдат предприети в рамките на този срок (член L. 111-4 от Кодекса за гражданските изпълнителни производства).

Разпорежданията на съдията по изпълнителното производство за допускане забор се обезсилват, ако обезпечителните мерки не са наложени в срок от три месеца от издаване на разпореждането.

5 Има ли възможност за обжалване на решението, с което се постановява такава мярка?

Въпросът е приложим само за решенията, с които се допуска налагане на забор. По отношение на изпълнителните основания обжалването е свързано с оспорване по съдебен ред на самото вземане.

След налагането на обезпечителните мерки и след като длъжникът е информиран за тях, последният може да оспори условията, довели до съдебното решение, пред съдията по изпълнителното производство, който е допуснал мярката. Жалбата може да бъде подадена пред съда, при условие че наложеният забор не е преминал към фазата на принудителна продажба след установяване на вземането от съда.

6 Подлежи ли принудителното изпълнение на ограничения, по- специално във връзка със защитата на длъжника или сроковете?

Що се отнася до сроковете, давностният срок на изпълнителните основания по принцип изтича след десет години.

Освен това изпълнителните производства трябва да бъдат ограничени до това, което е необходимо за събиране на вземането, като не трябва да се злоупотребява при избора на тези мерки.

По принцип вискателят може да заборира всички вещи на длъжника, но са предвидени ограничения под формата на вещи, които по закон не подлежат на забориране. Такива са по принцип плащанията на издръжка, движимите вещи, необходими за обикновеното употребление и работата на длъжника, вещите, които са от съществено значение за лица с увреждания, вещите, представляващи определен социален минимум и семейните надбавки, които не подлежат на забориране. Освен това могат да бъдат заборирани само суми в банкова сметка, които нахвърлят минималния доход („активен солидарен доход“ (*revenu de solidarité active*) за едно лице. И накрая, по принцип възнаграждението на длъжника може да се заборира само до размера, определен в указа, с който се определя подлежащата на забор сума в зависимост от размера на възнаграждението и лицата, които са на негова издръжка.

В определени случаи предприемачите, които са еднолични собственици, се ползват от специална защита на всички свои активи или на част от тях.

И накрая, мерките за принудително изпълнение могат да се налагат само между 6:00 и 21:00 часа, като се изключват неделите и официалните празници, освен ако съдията по изпълнителното производство е дал предварително разрешение. За всеки забор на сума, по-малка от 535 EUR, в жилищни помещения се изисква също и предварително разрешение от съдията по изпълнителното производство.

Връзки по темата

[Legifrance](#)

[Уебсайт на Chambre Nationale des Huissiers de Justice \(Национална камара на съдебните изпълнители\)](#)

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат

каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 11/08/2017